

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет
Факультет комп'ютерних інформаційних технологій
Кфедра економічної кібернетики та інформатики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 08 » _____ 2025 р.

ПРОГРАМА
Атестаційного екзамену
за першим(бакалаврським) рівнем
для здобувачів вищої освіти
освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Цифрові технології)»
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
спеціалізація 015.39 Цифрові технології

Тернопіль – 2025

Програма атестаційного екзамену підготовлена відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Цифрові технології)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та Професійного стандарту «Педагог професійного навчання».

Програму підготували:

завідувач кафедри освітології і педагогіки, д.п.н., професор Чайка В.М.;

завідувач кафедри економічної кібернетики та інформатики, професор Буяк Л. М.

доцент кафедри освітології і педагогіки, к.п.н., Главацька О.Л.;

професор кафедри комп'ютерних наук, д.т.н., Мельник А.М.

доцент кафедри економічної кібернетики та інформатики Башуцька О.С.

Програма затверджена на засіданні кафедри економічної кібернетики та інформатики протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Зав. кафедри д.е.н., професор Леся БУЯК

1. Загальні положення.

Атестаційний екзамен є завершальним етапом атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Професійна освіта (Цифрові технології)» першого (бакалаврського) рівня та проводиться з метою встановлення відповідності рівня підготовки здобувачів вимогам Стандарту вищої освіти України, освітньо-професійної програми, а також Професійного стандарту «Педагог професійного навчання».

Атестаційний екзамен є формою підсумкового контролю, що забезпечує комплексну оцінку сформованості програмних результатів навчання, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, а також готовності здобувачів до виконання професійних трудових.

Форма атестації – атестаційний екзамен, який проводиться екзаменаційною комісією у формі усного опитування з елементами письмового виконання завдань та усного захисту результатів відповідно до затвердженої програми.

Загальна тривалість атестаційного екзамену становить 120 хвилин. Регламент та послідовність виконання екзаменаційних завдань визначаються програмою атестаційного екзамену та доводяться до відома здобувачів вищої освіти завчасно.

До складання атестаційного екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які в повному обсязі виконали вимоги освітньо-професійної програми та індивідуального навчального плану.

За результатами успішного складання атестаційного екзамену здобувачам вищої освіти присвоюється:

- освітня кваліфікація – бакалавр з професійної освіти (цифрові технології);
- професійна кваліфікація – педагог професійного навчання.

2. Мета та завдання атестаційного екзамену

Метою атестаційного екзамену є комплексна перевірка рівня сформованості у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти України та освітньо-професійною програмою «Професійна освіта (Цифрові технології)», а також підтвердження готовності випускників до виконання професійних трудових дій і функцій відповідно до вимог Професійного стандарту «Педагог професійного навчання».

Атестаційний екзамен спрямований на встановлення відповідності набутих знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти вимогам професійної діяльності педагога професійного навчання в закладах професійної (професійно-технічної) освіти, що здійснюють професійну підготовку, з урахуванням фахової спеціалізації «Цифрові технології».

Основними завданнями атестаційного екзамену є:

- оцінювання рівня досягнення програмних результатів навчання, передбачених Стандартом вищої освіти та освітньо-професійною програмою;
- перевірка сформованості загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, необхідних для здійснення професійної педагогічної діяльності;
- підтвердження здатності здобувачів застосовувати теоретичні знання у практичній педагогічній діяльності, зокрема у процесі проєктування, організації та оцінювання освітнього процесу з використанням цифрових технологій;
- оцінювання готовності до виконання професійних трудових дій і функцій, визначених Професійним стандартом «Педагог професійного навчання»;
- перевірка здатності здобувачів приймати обґрунтовані професійні рішення, дотримуватися принципів академічної доброчесності, професійної етики, вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- оцінювання рівня готовності здобувачів до самостійного виконання типових і комплексних професійних завдань у сфері професійної освіти з використанням сучасних цифрових інструментів та освітніх технологій.

Атестаційний екзамен має інтегрований характер і забезпечує одночасну перевірку:

- теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти;
- рівня методичної майстерності до здійснення педагогічної діяльності;
- практичної здатності застосовувати цифрові технології у професійній діяльності педагога професійного навчання.

3. Об'єкти та результати оцінювання атестаційного екзамену

Об'єктами оцінювання під час атестаційного екзамену є результати навчання та компетентності, сформовані у здобувачів вищої освіти в процесі опанування освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Цифрові технології)», а також

їх готовність до виконання професійних трудових дій відповідно до вимог Професійного стандарту «Педагог професійного навчання».

Атестаційний екзамен спрямований на оцінювання:

- рівня теоретичної підготовки у галузі педагогіки, дидактики, психології та методики професійного навчання;
- здатності застосовувати сучасні методики, освітні та цифрові технології у професійній педагогічній діяльності;
- уміння проєктувати, організовувати та оцінювати освітній процес у закладах професійної освіти;
- здатності аналізувати, узагальнювати та інтерпретувати результати освітньої діяльності;
- готовності до виконання професійних функцій і трудових дій педагога професійного навчання.

Оцінювання результатів навчання, компетентностей та професійних трудових дій здійснюється опосередковано, через виконання здобувачами теоретичних, методичних та практично-цифрових завдань атестаційного екзамену, які моделюють типові та комплексні професійно-педагогічні ситуації.

4. Структура та зміст атестаційного екзамену

Атестаційний екзамен має комплексний, інтегрований та практико-орієнтований характер і спрямований на перевірку готовності здобувачів вищої освіти до здійснення професійної діяльності за професійною кваліфікацією «Педагог професійного навчання» з урахуванням фахової спеціалізації «Цифрові технології».

Структура атестаційного екзамену побудована за логікою послідовного розв'язання професійно-педагогічної задачі та передбачає виконання завдань, що моделюють реальні умови професійної діяльності педагога професійного навчання. Атестаційний екзамен включає три взаємопов'язані складові: теоретичну, методичну та практично-цифрову, кожна з яких спрямована на оцінювання окремих аспектів професійної підготовки здобувачів.

4.1. Теоретична складова атестаційного екзамену

Теоретична складова атестаційного екзамену спрямована на перевірку рівня сформованості у здобувачів вищої освіти фундаментальної психолого-педагогічної, дидактичної та загально-методологічної підготовки, необхідної для здійснення професійної педагогічної діяльності у сфері професійної освіти.

Зміст теоретичної складової охоплює питання з:

- педагогіки та дидактики професійної освіти;
- вікової та педагогічної психології;
- закономірностей навчання, виховання і розвитку здобувачів професійної освіти;
- принципів і методів організації освітнього процесу в закладах професійної освіти;
- професійної етики, педагогічної комунікації та взаємодії;
- теоретичних засад упровадження цифрових технологій в освітній процес закладів професійної освіти;
- принципів проєктування цифрового освітнього середовища та використання цифрових освітніх ресурсів.

Теоретична складова реалізується у формі тестових завдань, що дозволяють оцінити здатність здобувачів застосовувати теоретичні знання для аналізу типових педагогічних ситуацій.

Теоретична складова атестаційного екзамену проводиться у формі тестування та містить 20 тестових завдань, сформованих з банку тестових завдань. Вона охоплює основні положення педагогіки, дидактики професійної освіти, вікової і педагогічної психології, методологічні засади організації освітнього процесу та професійної педагогічної діяльності.

Тривалість виконання тестових завдань становить до 30 хвилин. Тест формується з використанням випадкової вибірки завдань, що забезпечує індивідуальність варіантів та дотримання принципів академічної доброчесності.

4.2. Методична складова атестаційного екзамену

Методична складова атестаційного екзамену є ключовою та спрямована на перевірку здатності здобувачів проєктувати, організовувати та оцінювати освітній

процес у закладах професійної (професійно-технічної) освіти з урахуванням специфіки навчання цифрових дисциплін.

Зміст методичної складової ґрунтується на:

- методиці професійного навчання;
- методиці навчання інформатики та цифрових дисциплін;
- сучасних освітніх і педагогічних технологіях;
- принципах формувального та підсумкового оцінювання;
- організації зворотного зв'язку та педагогічної підтримки здобувачів освіти.

Методична складова реалізується у формі ситуаційно-кейсового завдання, у межах якого здобувач виступає в ролі викладача закладу професійної освіти та здійснює розв'язання конкретної педагогічної задачі, пов'язаної з плануванням і проведенням навчального заняття або навчального модуля.

Результатом виконання методичної складової є:

- розроблений план заняття або його структурований фрагмент;
- сформульовані результати навчання;
- обґрунтований добір методів, форм і засобів навчання;
- визначені інструменти оцінювання та зворотного зв'язку;
- урахування вимог академічної доброчесності, безпеки та особливостей контингенту здобувачів освіти.

Оцінюється логіка педагогічних рішень, їх методична коректність, практична доцільність та відповідність умовам професійної освіти.

4.3. Практично-цифрова складова атестаційного екзамену

Практично-цифрова складова атестаційного екзамену спрямована на перевірку здатності здобувачів застосовувати цифрові технології для розв'язання реальних професійно-педагогічних завдань, а також на оцінювання рівня сформованості їх цифрової компетентності як майбутніх педагогів професійного навчання.

Зміст практично-цифрової складової охоплює:

- використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі;
- проектування та створення цифрових освітніх ресурсів;

- застосування середовищ електронного навчання та LMS;
- розробку цифрового навчального контенту й інтерактивних завдань;
- дотримання принципів кібергігієни, інформаційної безпеки та академічної доброчесності.

Практично-цифрова складова реалізується у формі кейс-завдання, яке передбачає створення або прототипування фрагмента цифрового освітнього продукту (міні-модуля, інтерактивного завдання, навчального ресурсу тощо), призначеного для використання у закладі професійної освіти.

Виконання завдання може передбачати:

- розробку структури цифрового навчального матеріалу;
- підготовку навчального контенту та інтерактивних елементів;
- визначення критеріїв оцінювання результатів навчання;
- короткий усний захист запропонованого рішення з обґрунтуванням його педагогічної та цифрової доцільності.

У процесі оцінювання практично-цифрової складової враховується здатність здобувачів інтегрувати цифрові інструменти в освітній процес, забезпечувати зрозумілість, педагогічну ефективність, безпеку та відповідність освітнім цілям.

5. Порядок проведення атестаційного екзамену

Атестаційний екзамен проводиться екзаменаційною комісією у терміни, визначені графіком освітнього процесу та наказом закладу вищої освіти, відповідно до затвердженої програми атестаційного екзамену.

Перед початком екзамену екзаменаційна комісія доводить до відома здобувачів вищої освіти структуру екзамену, тривалість виконання завдань, порядок представлення результатів і загальні підходи до оцінювання.

Атестаційний екзамен включає виконання трьох складових: теоретичної (тестування), методичної (кейс-завдання) та практично-цифрової (кейс-завдання з усним захистом результату).

Під час проведення атестаційного екзамену забезпечуються єдині умови для всіх здобувачів вищої освіти, об'єктивність оцінювання та дотримання принципів академічної доброчесності.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися вимог академічної

добросовісності, зокрема не допускати списування, використання несанкціонованих джерел, сторонньої допомоги, підміни результатів виконання завдань, а також інших форм академічного шахрайства. У разі виявлення порушень академічної добросовісності екзаменаційна комісія діє відповідно до чинних нормативних документів закладу вищої освіти.

Результати атестаційного екзамену фіксуються у встановленому порядку та оголошуються здобувачам вищої освіти відповідно до внутрішніх нормативних документів закладу вищої освіти.

6. Критерії та шкала оцінювання результатів атестаційного екзамену

Оцінювання результатів атестаційного екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою з урахуванням результатів виконання всіх складових екзамену: теоретичної, методичної та практично-цифрової.

Підсумкова оцінка формується як сума балів, отриманих здобувачем вищої освіти за кожен складову атестаційного екзамену, та переводиться у національну та європейську (ECTS) шкали відповідно до чинних нормативних документів закладу вищої освіти.

6.1. Розподіл балів між складовими атестаційного екзамену

Складова атестаційного екзамену	Форма виконання	Максимальна кількість балів
Теоретична	Тестування	20
Методична	Ситуаційно-кейсове завдання	40
Практично-цифрова	Кейс-завдання + усний захист	40
Разом		100

Такий розподіл балів забезпечує баланс між теоретичною підготовкою, методичною готовністю та практичною здатністю застосовувати цифрові технології у професійній діяльності педагога професійного навчання.

6.2. Критерії оцінювання теоретичної складової

Оцінювання теоретичної складової здійснюється за результатами тестування та передбачає перевірку:

- правильності відповідей на тестові завдання;
- розуміння базових психолого-педагогічних, дидактичних і методичних

положень;

– здатності застосовувати теоретичні знання для аналізу типових педагогічних ситуацій.

Кожна правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 1 бал. Загальна кількість балів за теоретичну складову визначається як сума балів за всі правильні відповіді.

6.3. Критерії оцінювання методичної складової

Методична складова оцінюється за такими основними критеріями:

Критерій	Максимальна кількість балів
Коректність формулювання мети та результатів навчання	10
Логіка та структурованість педагогічного рішення	10
Обґрунтованість добору методів, форм і засобів навчання	10
Доцільність інструментів оцінювання та зворотного зв'язку	8
Урахування академічної доброчесності та умов освітнього середовища	2
Разом	40

6.4. Критерії оцінювання практично-цифрової складової

Практично-цифрова складова оцінюється з урахуванням якості створеного (або прототипованого) цифрового освітнього продукту та результатів його усного захисту.

Критерій	Максимальна кількість балів
Відповідність цифрового продукту педагогічній меті та умовам професійної освіти	8
Логіка структури та зрозумілість цифрового освітнього продукту	8
Доцільність використаних цифрових інструментів і технологій	8
Інтерактивність, навчальна цінність і можливість практичного застосування	8
Обґрунтованість рішень під час усного захисту	6
Дотримання вимог академічної доброчесності та інформаційної безпеки	2
Разом	40

6.5. Загальні підходи до оцінювання

Оцінювання результатів атестаційного екзамену здійснюється на засадах

об'єктивності, прозорості, комплексності та дотримання принципів академічної доброчесності.

У разі виявлення порушень академічної доброчесності під час виконання будь-якої складової атестаційного екзамену оцінювання здійснюється відповідно до чинних нормативних документів закладу вищої освіти.

7. Ключові теоретичні тематики для підготовки до тестування

Тестові завдання теоретичної складової атестаційного екзамену формуються за змістом обов'язкових освітніх компонентів освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Цифрові технології)». Основні тематики підготовки охоплюють:

1. Методика професійного навчання: цілі та результати навчання; методи, форми, технології професійного навчання; проектування заняття та модуля; оцінювання та зворотний зв'язок; методичні рішення в типових педагогічних ситуаціях

2. Методика навчання інформатики: методичні підходи до навчання цифрових/інформатичних тем; дидактичний дизайн; добір цифрових засобів; оцінювання навчальних досягнень у цифрових дисциплінах

3. Проектування та розробка цифрового освітнього середовища принципи побудови цифрового освітнього середовища; цифрові освітні ресурси; організація навчання з використанням цифрових платформ та сервісів; вимоги до якості та доступності цифрових матеріалів

4. Інформаційні системи та технології прийняття рішень в освіті: застосування ІС в освітньому процесі; дані й аналітика для підтримки педагогічних рішень; використання цифрових інструментів для моніторингу та оцінювання результатів навчання

5. Управління закладами професійної освіти: організація освітнього процесу в ЗПО; управлінські рішення; нормативно-організаційні основи діяльності; забезпечення якості освітніх послуг

6. Основи професійної майстерності сучасного педагога: професійні ролі й компетентності педагога; педагогічна комунікація; професійна етика; академічна доброчесність; безпечне освітнє середовище

Конкретні тестові завдання укладаються екзаменаційною комісією на основі зазначених тематик та спрямовані на перевірку розуміння базових педагогічних і цифрових положень та здатності застосовувати їх у типових професійно-педагогічних ситуаціях.

8. Взірець екзаменаційного білету

Структура білету.

Екзаменаційний білет № ____

1. Теоретична складова (тестування)

Виконайте 20 тестових завдань. До кожного завдання оберіть одну правильну відповідь.

1. Який результат навчання сформульовано коректно?

- А. Ознайомитись з поняттям цифрової безпеки
- Б. Знати основні принципи кібергігієни
- В. Пояснювати основні правила кібергігієни та застосовувати їх у навчальній діяльності
- Г. Розглянути приклади цифрових загроз

2. Формувальне оцінювання передбачає:

- А. Підсумкову перевірку наприкінці курсу
- Б. Оцінювання без зворотного зв'язку
- В. Поточний зворотний зв'язок і корекцію навчання
- Г. Лише тестування

3. Який елемент НЕ є обов'язковим у плані заняття?

- А. Мета і результати навчання
- Б. Структура заняття
- В. Біографія викладача
- Г. Методи і засоби навчання

4. Який цифровий інструмент доцільно використати для формувального оцінювання?

- А. Графічний редактор
- Б. Онлайн-тест або опитування
- В. Архіватор
- Г. Антивірус

5. Академічна доброчесність означає:

- А. Використання будь-яких матеріалів з Інтернету
- Б. Самостійне виконання завдань із коректним посиланням на джерела
- В. Виконання завдань у групі без зазначення внеску

Г. Копіювання з навчальних платформ

.
. .

2. Методичне завдання

Умова завдання: Ви – педагог професійного навчання закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Навчальна група – 1 курс; рівень цифрових навичок здобувачів різний, мотивація – середня. У групі навчається здобувач з особливими освітніми потребами, що потребує врахування принципів інклюзивної освіти та диференціації навчання.

Тема заняття: «Основи безпечної цифрової поведінки здобувача професійної освіти»

Тривалість заняття: 90 хвилин.

Завдання

Розробіть план-конспект навчального заняття, який має містити:

1. Тему, мету та 2–3 результати навчання;
2. Структуру заняття з орієнтовним таймінгом;
3. Методи, форми та засоби навчання;
4. Цифрові інструменти (із коротким обґрунтуванням їх вибору);
5. Елементи формувального оцінювання та зворотного зв'язку;
6. Врахування вимог академічної доброчесності та цифрової безпеки;
7. Елементи інклюзивної організації навчання: опис способів адаптації/диференціації завдань, інструкцій або навчальних матеріалів з урахуванням різного рівня підготовки здобувачів та особливих освітніх потреб (за потреби – альтернативні форми подання матеріалу й виконання завдань).

3. Практично-методичне завдання

Умова завдання: створіть прототип цифрового освітнього продукту для здобувачів ЗПО на тему: «Алгоритми та їх властивості» »

Формат: міні-модуль у середовищі LMS або структурований пакет цифрових матеріалів.

Завдання

Розробіть міні-модуль тривалістю 15–20 хв самостійної роботи, який містить:

- короткий вступ (що і для чого вивчається);
- 1–2 блоки мікроконтенту (текст, схема, візуальний елемент);
- інтерактивне завдання: тест (6–8 питань) або сценарне завдання з вибором дій;
- інструкцію для здобувача;
- критерії успішного виконання;
- застереження щодо академічної доброчесності, авторського права та цифрової безпеки.

Рекомендовані джерела інформації

1. Аргіропулос Д., Тарнавська, Н. Інклюзивна педагогіка: навчальний посібник для науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти закладів вищої освіти. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 248 с.

2. Вітвицька С.С. Педагогічний контроль в освіті. Робочий зошит: методичні рекомендації. Житомир : Вид-во ФОП Левковець Н. М., 2020. 28 с.

3. Главацька О.Л. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) освітньо-професійної програми – «Професійна освіта (Цифрові технології)». Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2026. 58 с.

4. Главацька О.Л. Тестові завдання з курсу «Педагогіка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) освітньо-професійної програми – «Професійна освіта (Цифрові технології)». Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2026. 78 с.

5. Грод І., Грод І., Главацька О. Мобільне навчання: мотивація, розвиток цифрових навичок та алгоритмічного мислення. Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. 2025. С. 52–61.

6. Главацька О. Технології саморозвитку в професійній підготовці здобувачів освіти. Інноваційні процеси освітньої сфери Україні та в країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи : матеріали 2 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 11-12 грудня 2025 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2025. С. 191–

195.

7. Главацька О., Коцюрuba О. Сутнісні особливості комунікативного потенціалу жінки-керівника закладу освіти. Інноваційні процеси освітньої сфери 26 України та в країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи : матеріали 2 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 11-12 грудня 2025 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2025. С. 14–17.

8. Главацька О., Коцюрuba О. Сутнісні особливості комунікативного потенціалу жінки-керівника закладу освіти. Інноваційні процеси освітньої сфери України та в країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи : матеріали 2 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 11-12 грудня 2025 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2025. С. 14–17.

9. Главацька О.Л. Попередження професійного вигорання фахівців інклюзивної освіти. Інклюзія в дії: стратегії впровадження в Україні та світі: колективна монографія / О. Главацька, Н. Горішна, Г. Слoзанська та ін. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2022. С. 4–6, 56–98.

10. Главацька О.Л., Олійник Г.М. Проектування професійної кар'єри сучасною студентською молоддю. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редакториупорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 40. Том 1. С. 258–262.

11. Каменєва Т. М. Теоретичні основи навчання: навч.-метод. посіб. Київ : МНУЦ, 2018. 282 с.

12. Княжева І.А. Педагогіка: навчальний посібник для здобувачів освіти першого освітнього рівня (бакалавр). Одеса, Університет Ушинського, 2023. 110 с.

13. Менеджмент в освіті: підручник / за ред.проф. В.Крижка. Київ : Освіта України, 2020. 438 с.

14. Нормативно-правова база з питань інклюзивної освіти. URL: <http://www.kharkivosvita.net.ua/document/6248>

15. Організаційні засади діяльності асистента педагога в інклюзивному класі : метод. посіб. / уклад. : О. В. Коган та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 110с.

16. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ : ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.
17. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. 3-є вид. Київ : Каравела, 2020. 496 с.
18. Пащенко М.І. Педагогіка: навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 228 с.
19. Про професійну (професійно-технічну) освіту: Закон України від 16.01.1998 № 463-ІХ.
20. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування закладу освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 988-р.
21. Про освіту: Закон України від № 4574-ІХ від 21.08.2025.
22. Ратушняк Н.О., Писарчук О.Т., Главацька О.Л. Підготовка педагога до організації інклюзивного освітньо-розвивального середовища. Вісник науки та 27 освіти : електрон. наук. журн. № 8(38) 2025. К. : Наукові перспективи. С. 168
23. Теслюк В. М. Розвиток педагогічної майстерності: монографія Київ : ЛПРА-К, 2019. 223 с.
24. Управління закладом освіти: підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ : БДПУ, 2020. 603 с.
25. Hlavatska O., Pysarchuk O. Self-education as a factor in preventing professional burnout of teachers in educational institutions. International review for humans and natural sciences. Zurich-Switzerland, 2025. P. 63–81.
26. Frick T. W. Education Systems and Technology in 1990, 2020, and Beyond. TechTrends. New York Country, U.S. : Springer New York, 2020. Vol. 64. Issue 5, September. P. 693–703
27. Бугерко Я. Рефлексивний характер освітньої діяльності як ціннісний фактор професійного становлення сучасного фахівця. Психологічний часопис. 2022. Том 8. С. 39–54. 3. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] 3-тє вид.

28. Василенко, Л., Савчин, М. Вікова психологія. Київ: Академія, 2021. 376 с.
29. Вікова та педагогічна психологія : навч. посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю «Соціологія» / Нар. укр. акад. [каф. соціології та гуманітарних дисциплін; авт. упор. Н. П. Гога]. Харків: Вид-во НУА, 2023. 80 с.
30. Волошина В. В., Долинська Л. В., Ставицька С. О., Темрук О. В. Загальна психологія: Практикум: навч. посібник.
31. Ільїна Н. М. Загальна психологія: теорія та практикум: підручник. Суми: Університетська книга, 2021. 369 с.
32. Калениченко Р. А. Педагогічна психологія : навч. посібник. Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2023. 196 с.
33. Коркос Я. О. Концептуальний зміст категорії «свідомість» у зарубіжній психології. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. 2022. Вип. 1. С. 11–17.
34. Курапов, А. О.; Льошенко, О. А.; Волинець, В. О. Практикум із загальної психології. Модуль “Уява, емоції, воля”. Методичні рекомендації. К.: ДІА, 2022, 256 с.
35. Мудрак І.А. Психологія (Вікова, педагогічна та соціальна психологія): методичні рекомендації до практичних занять. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2023. 39 с.
36. Прикладні проблеми вікової психології : навч. посіб. / уклад.: Л. Казміренко, С. Власенко. Київ : НАВС, 2025. 262 с.
37. Сахно П. І., Теслик Н. М. Вікова психологія : конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2024. 194 с.
38. Слюсаревський М., Хазратова Н. Психологія груп. Львів : Львівська політехніка, 2022. 164 с.
39. Учитель І. Б., Сурякова М. В., Батраченко І. Б. Вікова та педагогічна психологія: навч. посібник [електронне видання].
40. Закон України «Про професійну освіту» : від 2025 р. Офіційний текст. Київ: Верховна Рада України, 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4574-20#Text>
41. Закон України «Про освіту».

42. Кремень В. Освіта у контексті сучасних соціокультурних змін. Філософія освіти . 2008. №1-2 (7). С. 15-21.
43. Крисоватий А. Основні парадигми освіти та їх сутнісна характеристика. Психологія і суспільство. 2015. № 1. С. 114 – 116.
44. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні: монографія / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), О. М.Топузов (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 384 с.
45. Чайка В.М. Основи дидактики: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. Київ: Академвидав, 2011. 240с.
46. Шевчук С.С. Навчально-методична діяльність педагога ЗП(ПТ)О на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 73 с.
47. Янкович О., Беднарєк Ю., Анджеєвська А. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.
48. Чайка В. М., Шишак А. М., Коляса П. І. Дидактичні засади трансформації професійної освіти в умовах цифровізації. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка»). 2026. № 1(59) (2026).
49. Чайка В. М., Шишак А. М., Васильків О. В. Тенденції диджиталізації професійної освіти: європейський досвід. Наукові інновації та передові технології (Серія «Педагогіка»). 2026. № 1(53) (2026).
50. Дидактичні основи професійної освіти: навчально-методичний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / В. М. Чайка, О. Я. Чикурова, А. М. Шишак. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 78 с.
51. Батюк Л. В. Традиційні та інноваційні технології в професійній компетентності викладачів при підготовці студентів у сфері stem освіти. Збірник наукових праць «Педагогічні науки», № 110, 2025. С. 7–15.
52. Білоус І. Методичні рекомендації з вивчення курсу «Інноваційні освітні технології» для здобувачів денної і заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А5 Професійна освіта (за

спеціалізаціями). Тернопіль: ЗУНУ, 2025. 27 с.

53. Білоус І.І. Новітні технології навчання: зарубіжний досвід розвитку та способи реалізації. Наука і техніка сьогодні (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал. 2023. № 3 (17). С. 250-259.

54. Білоус І. Опорний конспект лекцій курсу «Інноваційні освітні технології» для здобувачів денної і заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Тернопіль: ЗУНУ, 2025. 36 с.

55. Білоус, І. І., Дем'янюк, А. В., Кричківська, О. В. (2022). Інноваційні технології навчання в контексті розвитку сучасної освіти. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки , (1(349) Ч.1), 136–146 .

56. Білоус І., Дем'янюк А. Практикум з курсу «Інноваційні освітні технології» для здобувачів денної і заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Тернопіль: ЗУНУ, 2025. 16 с.

57. Білоус І.І., Дем'янюк А.В. Сучасні освітні технології в умовах розвитку інформаційного суспільства. Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 54. Том 1. С. 9–12.

58. Боярська-Хоменко, А., & Собченко, Т. (2025). Інноваційні методи навчання у професійній освіті. Український Педагогічний журнал, (2), 105–114.

59. Дем'янюк А. В., Білоус І. І. Імплементация принципів академічної доброчесності у вітчизняну науково-педагогічну діяльність. Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 48. Т. 1. С. 18–21

60. Дем'янюк А., Білоус І. Оптимізація дистанційного навчання в контексті застосування технології віртуального класу. Гуманітарні студії: Історія та педагогіка. № 2 (8). 2024. С. 115-125.

61. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти: монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.

62. Єршова О. Л., Лупаренко Л. А., Аніщенко О. В., Закатнов Д. О., Кравець

С. Г., Субіна О. О. Змішане навчання майбутніх кваліфікованих робітників у закладах професійної (професійно-технічної) освіти у воєнний та повоєнний час: методичний посібник. Київ: ІПО НАПН України, 2023

63. Капиця Є. М. Інноваційні технології навчання при підготовці кваліфікованих робітників в системі професійно-технічної освіти (2020). Київ

64. Кричківська О., Білоус І., Дем'янюк А. Дистанційна освіта в надзвичайних умовах та кризових ситуаціях. Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). № 8(13). 2022. С. 99 – 108.

65. Мельничук І., Білоус І. Інноваційні методи викладання та навчання у сфері вищої освіти. Гуманітарні студії : Історія та педагогіка, № 2, 2021. С. 94–102.

66. Наказ Міністерства освіти і науки України. Про реалізацію інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Науково-методичне забезпечення STEMосвіти в закладах освіти» у вересні 2024 – грудні 2027 року. (№ 1438, 2024, жовтень 9).

67. Пріма, Р. М., Пріма, Д. А. (2024). Потенціал STEM- технологій у професійній підготовці майбутніх педагогів. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», «Психологія», «Медицина»), 5(39), 419–425.

68. Радкевич В. (2024). Інноваційна компетентність викладачів як інструмент модернізації професійної освіти. Професійна педагогіка, 2(29), 117–136.

69. Синекон, О. (2025). Сутність методу «дебріфінг» в контексті фахового іншомовного спілкування майбутніх іт фахівців. Освіта. Інноватика. Практика, 13(1), с. 60–64.

70. Innovating technical and vocational education and training: A framework for institutions (2020). UNESCO.

71. How can innovative technologies transform vocational education and training: Insights for Ukraine (2025).

72. Permatasari, A. N., Soelistiyowati, E., Vardhani, N. K., & Nugroho, V. T. A. (2024). Developing module of digital communication for professional contexts. Innovation of Vocational Technology Education, 19(2), P.120–126.

73. Pratiwi, A. I., Abdullah, A. G., & Mukhidin, M. (2024). Unlocking the potential of vocational skills: How vocational high school students' preferences for teachers' use

of digital technology influence telecommunication technical skills. *Innovation of Vocational Technology Education*, 19(2), P. 135–143

74. Білоус Р. М., Лебединська Г. О., Сошенко С. М. Соціальнопсихологічний тренінг як засіб подолання комунікативних бар'єрів у процесі міжособистісного спілкування студентів. *Психологія: реальність і перспективи: зб. наук пр. Вип.16 / упоряд.: Р. В. Павелків, Н. В. Корчакова ; ред. кол. : Р. В. Павелків, Н. В. Корчакова. Рівне : РДГУ, 2021. С. 18-25*

75. Бонч-Бруєвич Г. Ф. Технічні засоби навчання з використанням інформаційних комп'ютерних технологій : навч. посіб. Київ : КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, 2007. 44 с.

76. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікації: Навч. пос. К: ВЦ «Академія», 2006. 256 с.

77. Гоулман Д. Емоційний інтелект / пер. з англ. Соломія-Любов Гумецька. К.: Vivat. – 2020 р. – 512 с.

78. Гоулстон М. Я чую вас наскрізь! Як порозумітися будь з ким / Марк Гоулстон ; пер. з англ. А. Жищинської. – 3-тє вид. – Харків: Моноліт, 2022. – 248 с.

79. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті: глосарій / В. А. Кірвас, В. П. Козиренко, О. В. Дьячкова, Є. В. Свіщова; Нар. укр. акад.; ред. В. А. Кірвас. – Харків : Вид-во НУА, 2023. – 208 с.

80. Комунікативні технології інформаційного суспільства : монографія / за наук. ред. А. І. Гусєва. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 142 с.

81. Кох Д. Психологія впливу. Київ: КМ-БУКС, 2021. 320 с.

82. Кремень, В. Г., Биков, В. Ю. (2014). Інноваційні завдання сучасного етапу інформатизації освіти. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми, [online] вип. 37, с. 3–15. Available http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sitimn_2014_37_3 [Accessed 11 Jan. 2020]. at: 25

83. Товканець Г. В. Соціально-педагогічна взаємодія у професійній підготовці педагога: комунікативний аспект [монографія] / Г. В. Товканець – Мукачево: Редакційно-видавничий центр МДУ, 2021. – 172 с.

84. Чалдині Р. Психологія впливу. / пер. з англ. Наука і практика (оновлене

та розширене видання). – К.: «Клуб Сімейного Дозвілля», 2022 р. – 607 с.

85. Volkova N.P., Tarnopolsky O.B., Olyinik I.V. The individual style of speech of teachers from higher education institutions as an indicator of pedagogical professionalism. *Revista Espacios digital*. 2019. Vol. 40. No. 17. P. 20.

86. Reiser, R. A., & Dempsey, J. V. (Eds.). (2020). *Handbook of Research in Educational Communications and Technology: Learning Design* (4th ed.). Springer. SpringerLink

87. Близнюк М.М. Теоретико-методологічні засади навчання інформаційних технологій у технологічній і професійній освіті: монографія / Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, 2024. 436 с.

88. Близнюк М.М. Інформаційні технології у професійній освіті. Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті: збірник матеріалів XIII-ї Міжнародної науково-практичної онлайн-інтернет конференції (13-28 червня 2022 року) / Відп. ред. М.І. Садовий. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. С. 50-52.

89. Близнюк М.М. Інформаційні технології у технологічній освіті. Перспективи та інновації науки (Серія “Педагогіка», Серія “Психологія», Серія “Медицина»): журнал. Київ: Наукові перспективи, 2022. № 9(14). 2022. С.43-52.

90. Базелюк О. В., Спірін О. М., Петренко Л. М., Каленський А. А. та ін. Технології дистанційного професійного навчання. Методичний посібник. Житомир: «Полісся», 2018. 160 с.

91. Зайченко І.В Теорія і методика професійного навчання навч. посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. К.: В-во Ліра-К, 2016. 580 с.

92. Інклюзивне навчання в закладах професійної (професійно-технічної) освіти в сучасних умовах : проблеми та перспективи розвитку : матеріали Всеукр. наук.практ. конф. (м. Житомир, 7 червня 2023 р.). / за ред. І. Д. Сахневич. Житомир : ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2023. 195 с.

93. Коваленко О. Е. Методологічні засади професійної освіти : навч. посіб. [для студ. вищих навч. закладів інж.-пед. спец. Харків : ВПП «Контраст», 2008. – 120 с.

94. Коваленко О.Е., Брюханова Н.О., Гирич З.І., Кулешова В.В., Прохорова

О.О. Дидактичні основи професійної освіти: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей. Харків: ВПП «Контраст», 2008. 144 с.

95. Кулішов В.С. Теоретичні і методичні аспекти проведення інтегрованих занять у закладі професійної освіти на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 68 с.

96. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики: Навч. посібник: у 4 ч./ за ред. акад. М.І. Жалдака / Н.В. Морзе. – К.: Навчальна книга, 2004. Ч. IV: Методика навчання алгоритмізації та програмування. – 368 с.

97. Радкевич В. Науково-методичне забезпечення професійної і фахової передвищої освіти в умовах воєнного стану. The Herald of the National Academy of Ed. Sciences of Ukraine, 2024. N 1. С. 1-14.

98. Стандарт вищої освіти України перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 – «Освіта / Педагогіка», спеціальність 015 – «Професійна освіта (за спеціалізаціями)». Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 р. № 1460.

99. Тимченко А. А. Інформатика та сучасні інформаційні технології з методикою навчання: навчально-методичний посібник. Миколаїв: СПД Румянцева, 2018. 239 с.

100. Денисова А.В. Основи інформатики та комп'ютерної техніки. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи здобувачами освіти з інтегрованого ОК «Інформатика». Білоцерківський фаховий коледж сервісу та дизайну. Біла Церква: БФКСД. 2024.

101. Закон України «Про професійну освіту»

102. Закон України «Про фахову передвищу освіту»

103. Башуцька О. С., Шакуров Є. О., Шуста В. С. Практичні аспекти впровадження Python у навчанні цифрових дисциплін. Академічні візії, № 48. 2025.

104. Башуцька О.С., Семенишина І.В., Шуста В.С. Методика інтеграції цифрових інструментів та онлайн-ресурсів у викладанні математики у вищій школі. Педагогічна академія: наукові записки, №23. 2025.

105. Башуцька О.С., Політов І.А., Фенцик О.М. Впровадження штучного інтелекту в освітні платформи: переваги та ризики. Академічні візії. Випуск 44. 2025.

106. Башуцька О., Семененко Ю., Данилюк І., Іваніцький Н. Сучасні цифрові та інформаційні технології в освітньому середовищі. Національні інтереси України, № 8(13). 2025. С. 685-696.

107. Башуцька О., Пугачов М., Кічка М. Професійна підготовка фахівців економічної галузі з використанням дистанційних технологій. Перспективи та інновації науки, № 7(53). 2025. С. 802-814

108. Єршова, О.Л., Зуєва, А.Б., Кручек, В.А., Майборода, Л.А., Радкевич, О.П., & Субіна, О.О. (2023). Змішане навчання майбутніх кваліфікованих робітників у закладах професійної (професійнотехнічної) освіти у воєнний та повоєнний час : методичний посібник. Київ: Інститут професійної освіти НАПН України

109. Пригодій, М.А., Гуржій, А.М., Гуменний, О.Д., Голуб, І.І., Пригалінська, Т.Г., & Волошин, А.М. (2023). Тренінги для підготовки педагогічних працівників до застосування цифрових технологій у воєнний та повоєнний час : практичний посібник. Київ: ІПО НАПН України.

110. Гуменний, О. (2022). Розвиток цифрової грамотності майбутніх кваліфікованих робітників в інформаційному освітньому середовищі закладу професійної освіти. Професійна педагогіка, 1(24), 51-61.

111. Гуржій, А.М., Радкевич, ВО., & Пригодій, М.А. (2022). Методологічні засади цифровізації інформаційно-освітнього середовища закладу професійної освіти. Нові технології навчання, №96. С. 44-53.

112. Пригодій, М.А., Гуржій, А.М., Гуменний, О.Д., Голуб, І.І., Пригалінська, Т.Г., Супрун, К.В., & Волошин, А.М. (2022). Застосування цифрових технологій у професійній підготовці майбутніх кваліфікованих робітників у воєнний та повоєнний час: методичні рекомендації. Київ: ІПО НАПН України.

113. Вдовенко О. І. Теоретичні та методичні основи професійної освіти : навч.-метод. посібн. до практичних та самостійних робіт студентів. Чернівці :

НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2025. 124 с.

114. Гельжинська Т. Я. Теорія та методика професійного навчання : навчальний посібник. Львів: Видавництво ПП «Новий Світ – 2000», 2024. 220 с.

115. Дем'янюк А. В. Інноваційність освітнього процесу в контексті застосування дистанційних технологій навчання. Наукові інновації та передові технології. 2023. № 4(18). С. 380–389.

116. Дем'янюк А. В., Білоус І. І. Імплементация принципів академічної доброчесності у вітчизняну науково-педагогічну діяльність. Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 48. Т. 1. С. 18–21.

117. Дем'янюк А. Методичні рекомендації з вивчення курсу «Методика професійного навчання» для здобувачів денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Тернопіль: ЗУНУ, 2025. 28 с.

118. Дем'янюк А. Опорний конспект лекцій курсу «Методика професійного навчання» для здобувачів денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Тернопіль: ЗУНУ, 2025. 35 с.

119. Дем'янюк А., Білоус І. Практикум з курсу «Методика професійного навчання» для здобувачів денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Тернопіль: ЗУНУ, 2025.

120. Дольнікова Л. Професійна педагогіка: навч. посібник /Любов Дольнікова, Наталія Мукан; за ред. Наталії Мукан. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 324с.

121. Красильник Ю. С. Методика проведення навчальних занять в умовах дистанційного навчання: навчальний посібник / Ю. С. Красильник, Г. Л. Корчова, М. В. Руденко. Київ: КНУБА, 2021. 156 с.

122. Красильник Ю. С. Розвиток умінь візуалізації навчальної інформації майбутніх педагогів професійної освіти. Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. 2022. Вип. 1 (132). С. 55–60.

123. Методика професійної освіти: навчальний посібник / Д. О. Чернишев, К.

І. Почка, Г. Л. Корчова, Ю. С. Красильник, М. В. Руденко. Київ: ЦП «Компринт», 2024. 224 с.

124. Радкевич В., Пригодій М. Цифрова трансформація професійної освіти в Україні: реалії, виклики та перспективи. EDUKACJA ZAWODOWA I USTAWICZNA. 2024. № 9. С. 385–397.

125. Главацька О.Л. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Основи професійної майстерності сучасного педагога» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) освітньо-професійної програми – «Професійна освіта (Цифрові технології)». Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2026. 54 с. 27

126. Главацька О.Л. Тестові завдання з курсу «Педагогіка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) освітньо-професійної програми – «Професійна освіта (Цифрові технології)». Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2026. 78 с.

128. Главацька О. Професійне самовиховання як фактор розвитку фахівців спеціальної та інклюзивної освіти. Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 11 травня 2023 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2023. С. 296-300.

129. Дольнікова Л.В., Муқан Н.В. Професійна педагогіка. Л. : Львівська політехніка, 2021. 324 с.

130. Пихтіна Н.П. Основи професійної техніки. К. : Центр учбової літератури, 2022. 316 с.